

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 1.10.2014
COM(2014) 612 final

POROČILO KOMISIJE

31. LETNO POROČILO O SPREMLJANJU UPORABE PRAVA EU (2013)

UVOD

Komisija spremlja, ali države članice spoštujejo obveznosti v skladu s pravom EU, tj. ali *v celoti in pravilno prenašajo* direktive EU in *ustrezno uporabljajo* celoten pravni red EU. V ta namen lahko Komisija formalno izpodbija izvajanje prava EU v državah članicah na svojo pobudo, obravnava pa tudi peticije Evropskega parlamenta in pritožbe, ki jih prejme od državljanov, podjetij, nevladnih organizacij in drugih deležnikov ter ki razkrivajo možne kršitve prava EU, na primer nepravilen prenos ali neustrezno uporabo prava EU.

Pred uporabo formalnih pravnih ukrepov poskuša Komisija odpraviti težave in zagotoviti pravilno izvajanje prava EU s strukturiranim dialogom z državami članicami v okviru sistema EU Pilot. Če to ni uspešno, Komisija sproži formalni postopek (državi članici pošlje uradni opomin v skladu s členom 258 PDEU).¹ Če država članica med formalnim postopkom za ugotavljanje kršitev ne uskladi nacionalne zakonodaje ali svojih praks s pravom EU, lahko Komisija v skladu členom 258 PDEU zadevo predloži Sodišču in zahteva denarne kazni (v skladu s členom 260(2) ali 260(3) PDEU).

31. letno poročilo o spremljanju uporabe prava EU vsebuje pregled uspešnosti v zvezi s ključnimi vidiki uporabe prava EU in poudarja strateška vprašanja.²

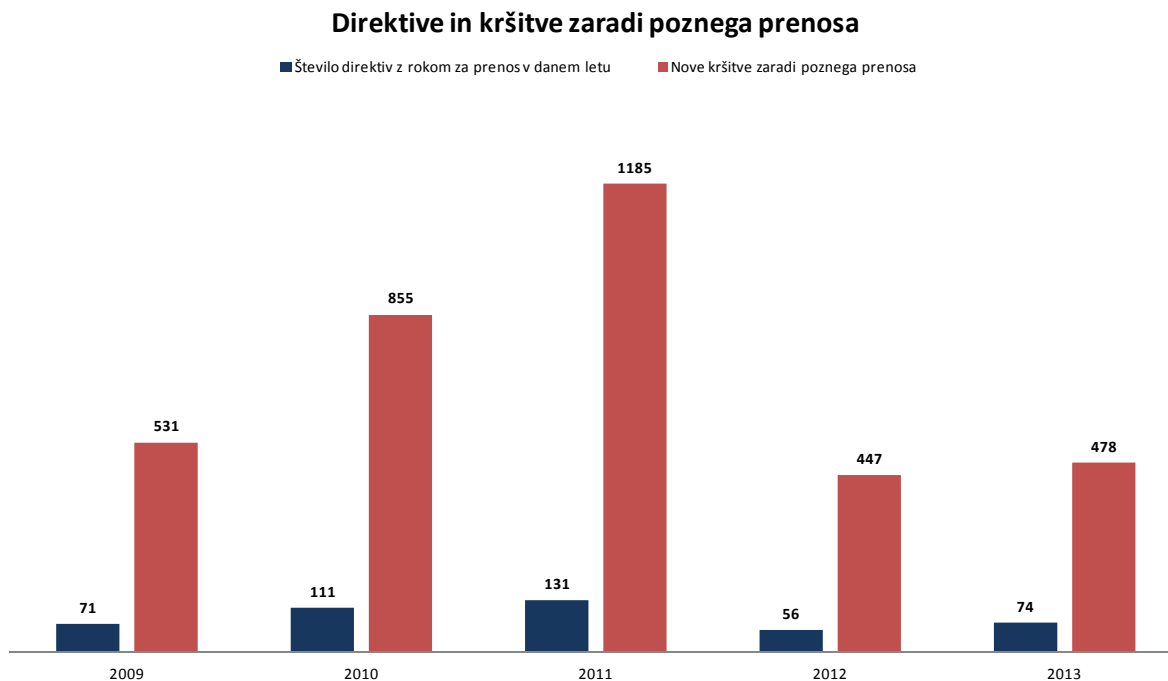
¹ Postopke za ugotavljanje kršitev je mogoče sprožiti tudi na podlagi drugih določb prava EU, na primer člena 106 PDEU v kombinaciji s členom 101 ali 102 PDEU.

² Podrobnejše informacije za posamezne države članice in področja politik so na voljo v delovnem dokumentu služb Komisije, ki bo v elektronski obliki objavljen na posebni [spletni strani](#) Komisije.

1. PRENOS DIREKTIV

1.1. POZEN PRENOS

Pozen prenos direktiv je še vedno ponavljajoča se težava, ki ovira zagotavljanje konkretnih koristi za državljane.

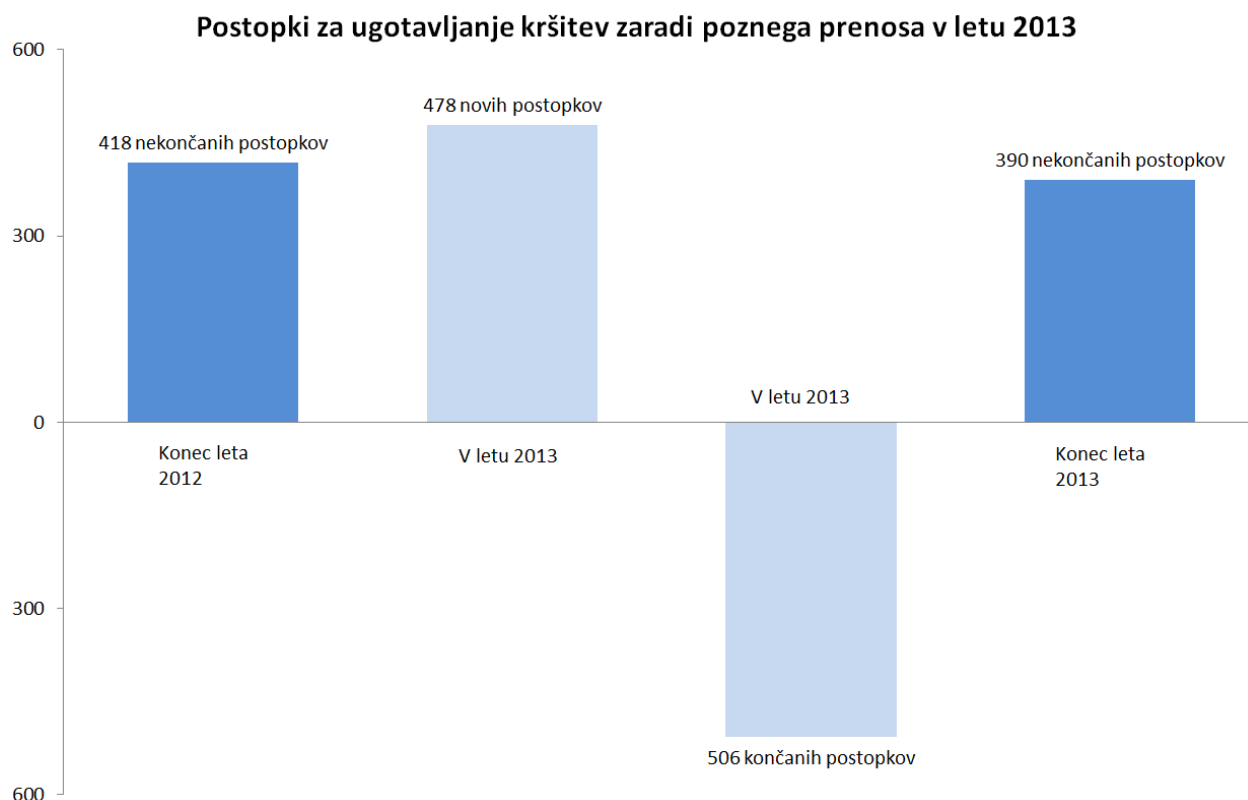

Zmanjšanje števila primerov poznega prenosa je uveljavljena prednostna naloga politike Komisije: „Velik pomen je treba pripisati tistim kršitvam, ki pomenijo največja tveganja, razširjeni učinek za državljane in podjetja [...]. Te kategorije zajemajo: nesporočanje nacionalnih ukrepov za prenos direktiv ali drugih obveznosti obveščanja [...].“³

Leta 2013 je bilo treba prenesti več direktiv kot v prejšnjem letu (tj. 74 v primerjavi s 56 leta 2012), vendar manj kot leta 2011 (131). Vendar se je leta 2013 število novih kršitev zaradi poznega prenosa le malce povečalo v primerjavi s prejšnjim letom (leta 2013 je bilo sproženih 478 novih postopkov za ugotavljanje kršitev zaradi poznega prenosa v primerjavi s 447 postopki leta 2012; leta 2011 je bilo postopkov 1 185, leta 2010 pa 855). Konec leta 2013 je bilo nekončanih 390 postopkov za ugotavljanje kršitev zaradi poznega prenosa, kar pomeni 6,7-odstotno zmanjšanje v primerjavi s 418 postopki konec leta 2012. Komisija je v letih 2012 in 2013 končala več postopkov za ugotavljanje kršitev zaradi poznega prenosa, kot jih je sprožila, zaradi česar je število nekončanih postopkov konec leta 2013 doseglo najnižjo raven po petih letih.

³ Sporočilo Komisije „Evropa rezultatov – uporaba prava Skupnosti“, [COM\(2007\)502 final](#), str. 9.

Spodnji diagram prikazuje ključne statistične podatke⁴ o postopkih za ugotavljanje kršitev zaradi poznega prenosa, ki jih je Komisija sprožila leta 2013.

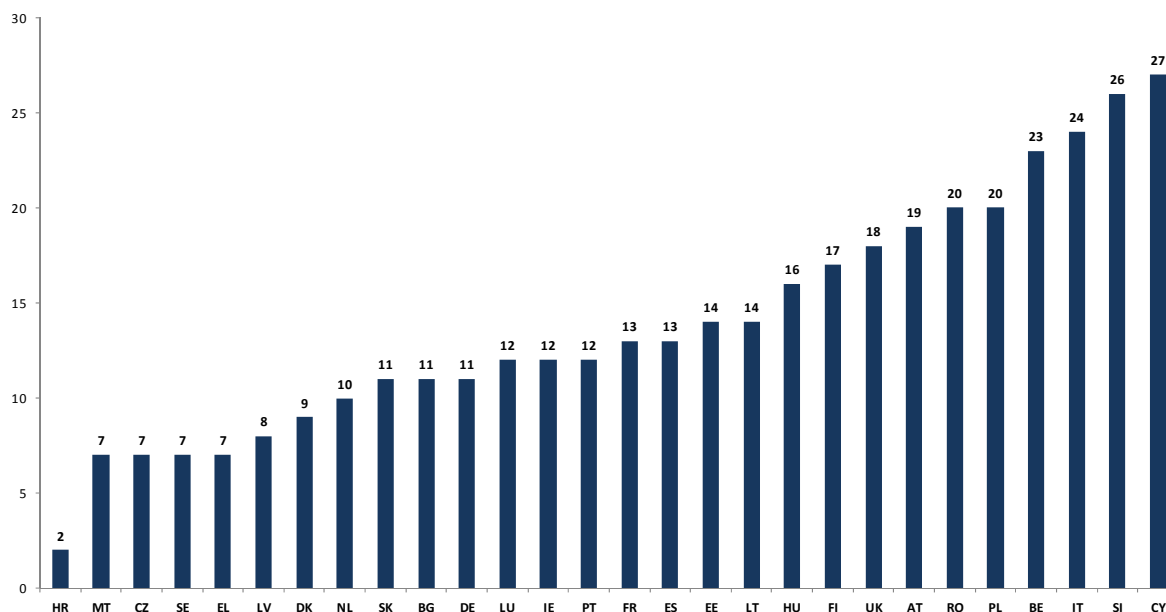

Spodnji diagram prikazuje število kršitev zaradi poznega prenosa po posameznih državah članicah.⁵

⁴ Od vseh nekončanih postopkov iz leta 2012 in novih postopkov v letu 2013 ($418 + 478 = 896$) je odšteto število končanih postopkov ($896 - 506 = 390$).

⁵ Diagram prikazuje število postopkov za ugotavljanje kršitev zaradi poznega prenosa, ki so bili 31. decembra 2013 nezaključeni, ne glede na leto, v katerem je bil zadevni postopek sprožen. V delu I delovnega dokumenta služb Komisije pa je na straneh o državah članicah v oddelku „Prenos direktiv“ prikazano, koliko *novih* postopkov za ugotavljanje kršitev zaradi poznega prenosa je bilo zoper države članice sproženih *v letu 2013*.

**Pozen prenos direktiv v EU-28
(stanje na dan 31. decembra 2013)**

Leta 2013 je bilo največ novih postopkov za ugotavljanje kršitev zaradi poznega prenosa sproženih na naslednjih štirih področjih politik: okolje (168 postopkov), zdravje in potrošniki (58), notranji trg in storitve (47) ter promet (36).

Postopki za ugotavljanje kršitev so bili sproženi zoper 20 držav članic, in sicer zaradi poznega prenosa direktive o industrijskih emisijah⁶ in direktive o uvedbi novih pravil za ponarejena zdravila v zakonik Skupnosti o zdravilih za uporabo v humani medicini⁷. Poleg tega so bili zoper 19 držav članic sproženi postopki za ugotavljanje kršitev zaradi poznega prenosa direktive, ki prilagaja številna pravila v zvezi s pravico do ustanavljanja in svobode opravljanja storitev zaradi pristopa Hrvaške⁸. 17 postopkov je bilo sproženih v zvezi z direktivo o minimalnih zalogah surove nafte in/ali naftnih derivatov⁹. 16 držav članic v določenem roku ni preneslo in/ali sporočilo nacionalnih izvedbenih določb v skladu z direktivo o upraviteljih alternativnih investicijskih skladov¹⁰ in direktivo o pravici do tolmačenja in prevajanja v kazenskih

⁶ Direktiva [2010/75/EU](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o industrijskih emisijah (celovito preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja).

⁷ Direktiva [2011/62/EU](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2011 o spremembi Direktive 2001/83/ES o zakoniku Skupnosti o zdravilih za uporabo v humani medicini glede preprečevanja vstopa ponarejenih zdravil v zakonito dobavno verigo.

⁸ Direktiva Sveta [2013/25/EU](#) z dne 13. maja 2013 o prilogitvi nekaterih direktiv na področju pravice do ustanavljanja in svobode opravljanja storitev zaradi pristopa Republike Hrvaške.

⁹ Direktiva Sveta [2009/119/ES](#) z dne 14. septembra 2009 o obveznosti držav članic glede vzdrževanja minimalnih zalog surove nafte in/ali naftnih derivatov.

¹⁰ Direktiva [2011/61/EU](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2011 o upraviteljih alternativnih investicijskih skladov in spremembah direktiv 2003/41/ES in 2009/65/ES ter uredb (ES) št. 1060/2009 in (EU) št. 1095/2010.

postopkih¹¹. 15 držav članic je prejelo uradni opomin zaradi poznega prenosa direktive o omejevanju uporabe nekaterih nevarnih snovi v električni in elektronski opremi¹².

1.2. PREDLOŽITEV ZADEV SODIŠČU NA PODLAGI ČLENA 258 ALI ČLENA 260(3) PDEU

Komisija lahko, kadar Sodišču v skladu s členom 258 PDEU predloži zadevo v zvezi s kršitvijo zaradi poznega prenosa na podlagi člena 260(3) PDEU, predlaga denarne kazni, ne da bi ji bilo treba počakati na prvo sodbo. Namen te novosti iz Lizbonske pogodbe je bolj spodbuditi države članice k prenosu direktiv v rokih, ki jih določi zakonodajalec. Komisija določi predlagane zneske kazni v skladu s svojim sporočilom¹³ o izvajanju člena 260(3) PDEU.

Komisija je v letu 2013 Sodišču še naprej posredovala več primerov kršitev zaradi poznega prenosa, v zvezi s katerimi je zahtevala dnevne kazni v skladu s členom 260(3) PDEU. Leta 2013 je 14 takih odločitev zadevalo devet držav članic: Belgijo, Bolgarijo, Estonijo, Romunijo, Združeno kraljestvo (vsaka po dve) ter Avstrijo, Ciper, Poljsko in Portugalsko (vsaka po eno). Predlagana dnevna kazen znaša od 4 224 do 148 177,92 EUR. Večina kazni za pozen prenos direktiv je bila predlagana na področju energije. Komisija Sodišču še ni predlagala uporabe plačila pavšalnih zneskov.¹⁴

Države članice so okrepile prizadevanja za dokončanje prenosa pred sodbo Sodišča v letu 2013. Vendar je skupaj z drugimi postopki, ki so bili v prejšnjih letih sproženi na podlagi členov 258 in 260(3) PDEU, ostalo nekončanih dvanajst postopkov za ugotavljanje kršitev zaradi poznega prenosa, v zvezi s katerimi je bila sprejeta odločitev o predložitvi¹⁵ in predlagane dnevne kazni: po dva postopka zoper Estonijo, Romunijo in Slovenijo ter po en postopek zoper Avstrijo, Belgijo, Ciper, Nemčijo, Poljsko in Portugalsko.¹⁶

2. FAZA PRED UGOTAVLJANJEM KRŠITEV

Komisija preučuje težave v zvezi s prenosom in/ali uporabo prava EU na svojo pobudo ali kadar prejme poročilo o pomanjkljivostih. Pritožbe, ki jih vlagajo državljani, podjetja in organizacije deležnikov, dejansko pomembno prispevajo k spremljanju spoštovanja obveznosti v skladu s pravom EU, saj poročajo o pomanjkljivostih organov držav članic. Ugotovljene težave se nato

¹¹ Direktiva [2010/64/EU](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. oktobra 2010 o pravici do tolmačenja in prevajanja v kazenskih postopkih.

¹² Direktiva [2011/65/EU](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2011 o omejevanju uporabe nekaterih nevarnih snovi v električni in elektronski opremi.

¹³ Sporočilo Komisije – Izvajanje člena 260(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije, [UL EU C 12](#) z dne 15. januarja 2011.

¹⁴ Sporočilo Komisije – Izvajanje člena 260(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije, [UL EU C 12](#) z dne 15. januarja 2011, točka 21.

¹⁵ Nekateri izmed teh dvanajstih postopkov so že v obravnavi pred Sodiščem. V zvezi z drugimi postopki se pripravlja končna dokumentacija za predložitev Sodišču.

¹⁶ Podrobnejše informacije o direktivah, ki jih države članice niso prenesle, in o predlaganih kaznih, povezanih s tem, so na voljo v delovnem dokumentu služb Komisije.

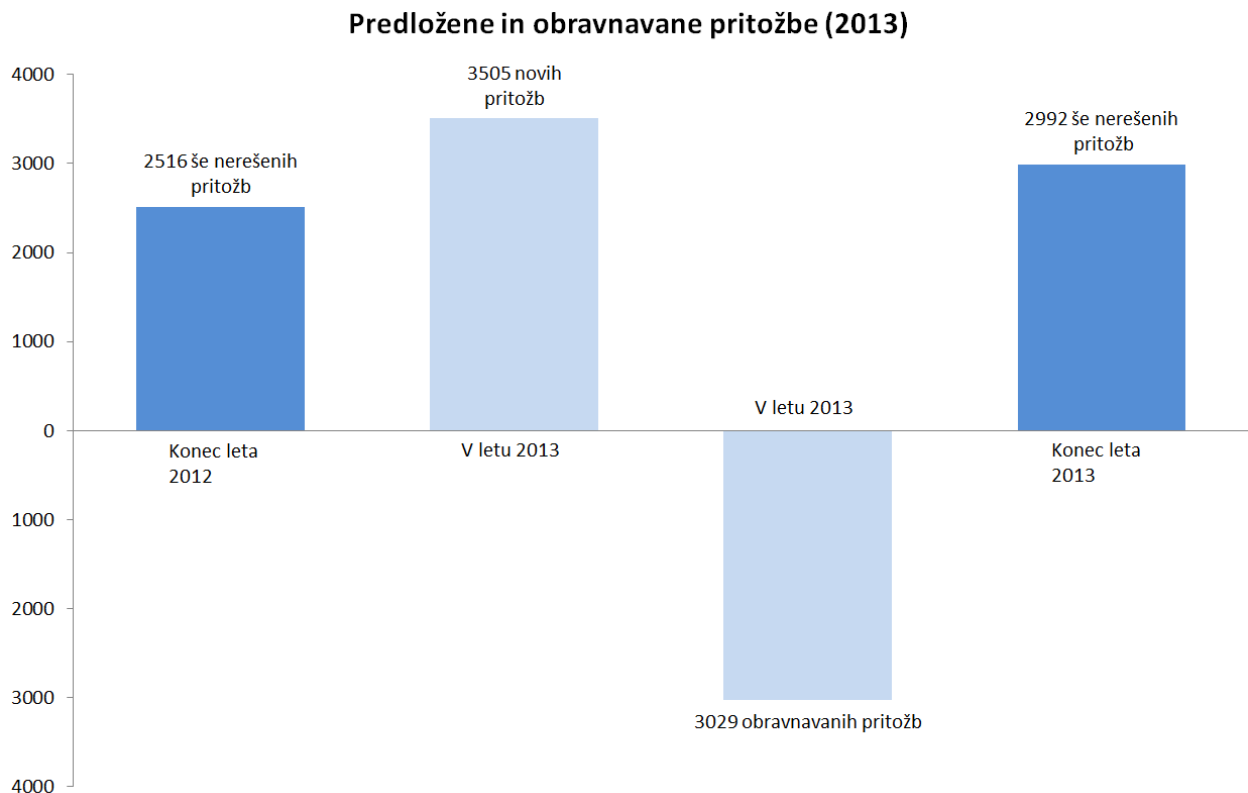
obravnavajo v okviru strukturiranega dialoga med Komisijo in zadevno državo članico v okviru platforme EU Pilot, da bi se odpravile.

2.1. UGOTAVLJANJE TEŽAV

2.1.1. PRITOŽBE IN PETICIJE

Državljeni, podjetja, nevladne organizacije in druge organizacije pri Komisiji redno vlagajo pritožbe. Komisija je svoja pravila za obravnavo pritožb določila v sporočilu, izdanem leta 2002, posodobila pa jih je leta 2012¹⁷.

Leta 2013 so državljani, podjetja in organizacije še naprej zelo dejavno poročali o možnih kršitvah prava EU. Komisija je prejela več novih pritožb (3 505) kot v katerem koli izmed prejšnjih treh let (leta 2012 je bilo predloženih 3 141 pritožb, leta 2011 3 115, leta 2010 pa 3 349). Zato se je leta 2013 skupno število še nerešenih pritožb povečalo za približno 19 %. Spodnji diagram prikazuje ključne podatke¹⁸ o pritožbah.

Nove pritožbe – tri države članice, zoper katere je bilo vloženi največ pritožb:

- Italija: 472 pritožb, večina teh je bila povezana z zaposlovanjem (120 pritožb), notranjim trgov in storitvami (81) ter okoljem (64),

¹⁷ Sporočilo Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu „Posodobitev načina urejanja odnosov s pritožnikom glede uporabe prava Unije“, [COM\(2012\)154 final](#).

¹⁸ Od vseh še nerešenih pritožb v letu 2012 in novih pritožb v letu 2013 ($2\,516 + 3\,505 = 6\,021$) je odšteto število obravnavanih pritožb ($6\,021 - 3\,029 = 2\,992$).

- Španija: 439 pritožb, zlasti v zvezi z zaposlovanjem (100 pritožb), pravosodjem in okoljem (65 za vsako področje), in
- Nemčija: 297 pritožb, večinoma povezanih s pravosodjem (64 pritožb), notranjim trgov in storitvami (57) ter okoljem (53).

72 % novih pritožb se je nanašalo na naslednjih pet področij politik: pravosodje (590), okolje (520), notranji trg in storitve (494), zaposlovanje (470) ter obdavčenje in carinska unija (452).

Obraavnane pritožbe – po začetni presoji več kot 3 000 vloženih pritožb v letu 2013 je Komisija v zvezi s 487 pritožbami začela dvostranske pogovore z državami članicami, da bi ugotovila, ali so bila kršena pravila EU.¹⁹ Pritožbe, na podlagi katerih so se začeli dvostranski pogovori, so se najpogosteje nanašale na okolje, obdavčenje in carinsko unijo ter notranji trg in storitve (82, 78 oziroma 70 zadev v sistemu EU Pilot) in so zadevale predvsem naslednje države članice:

- Italija: 57 novih zadev v sistemu EU Pilot, večina teh je bila povezana s pritožbami glede notranjega trga in storitev (14 novih zadev v sistemu EU Pilot), okolja (11) ter obdavčenja in carinske unije (6);
- Francija: 50 novih zadev v sistemu EU Pilot, večinoma povezanih z obdavčenjem in carinsko unijo (13), zaposlovanjem (7) ter podjetništvom in industrijo (7), in
- Španija: 42 novih zadev v sistemu EU Pilot, zlasti v zvezi s pritožbami glede zaposlovanja, podjetništva in industrije ter okolja (9, 8 oziroma 8 novih zadev v sistemu EU Pilot).

Evropski parlament je s peticijami in vprašanji opozoril Komisijo na pomanjkljivosti v načinu, kako države članice izvajajo in uporabljajo pravo EU na naslednjih področjih:

- *okolje*:
 - zoper Italijo so že bili sproženi formalni postopki za ugotavljanje kršitev zaradi njenega domnevnega neupoštevanja pravil EU v zvezi z industrijskimi emisijami in nespoštovanja načela „onesnaževalec plača“ v jeklarni ILVA (v Tarantu)²⁰ ter zaradi možnega nepravilnega prenosa nekaterih pravil iz direktive o presoji vplivov na okolje²¹ in
 - v okviru sistema EU Pilot so se začele preiskave zaradi drugih možnih kršitev pravil v zvezi z ravnanjem z odpadki, upravljanjem voda in varstvom narave v šestih drugih državah članicah;

¹⁹ Preostale vložene pritožbe niso bile nadalje obraavnane, ker ali predpisi EU niso bili kršeni, ali Komisija ni imela ustrezne pristojnosti, ali pa dopisa ni bilo mogoče obraavnati kot pritožbo. Velja tudi upoštevati, da se lahko Komisija v nujnih in izjemnih primeri odloči, da bo na državo članico naslovila uradni opomin (člen 258 PDEU) brez predhodnih dvostranskih pogovorov.

²⁰ [IP/13/866](#).

²¹ Direktiva [2011/92/EU](#) o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje.

- *notranje zadeve*: v zvezi s čakalno dobo na španski meji z Gibraltarjem²², o kateri je poročal Evropski parlament in v zvezi s katero so državljani vložili številne pritožbe, se je Komisija odzvala z obiskom na kraju samem, temu pa so mu sledila priporočila organom Španije in Združenega kraljestva²³;
- *pravosodje*: Komisija je začela preiskavo v zvezi z diskriminacijo na podlagi vere in se z dodatnim uradnim opominom odzvala na pritožbo, ki je že bila vložena zoper Belgijo zaradi napačne uporabe uredbe o evropskem nalogu za izvršbo²⁴;
- *promet*: Komisija je Avstriji poslala uradni opomin v zvezi z možno kršitvijo načela nediskriminacije pri določanju cestnine na prelazu Felbertauern;
- *zdravje*: Komisija je začela šest preiskav o domnevni kršitvi pravil EU o varnosti hrane, kozmetiki in dobrobiti živali;
- *obdavčenje*: na podlagi pobud Evropskega parlamenta je Komisija izrazila pomisleke v zvezi z davčnimi pravili, ki veljajo za mobilne delavce, ter
- *kmetijstvo in razvoj podeželja*: Komisija je začela preiskavo na podlagi vprašanja Evropskega parlamenta v zvezi z domnevno kršitvijo pravil ekološkega kmetovanja.

2.1.2. ZADEVE, KI JIH KOMISIJA OBRAVNAVA NA SVOJO POBUDO

Poleg obravnavanja pritožb Komisija pravilno izvajanje prava EU preučuje tudi na svojo pobudo. Leta 2013 je bilo začelih 1 023 preiskav (leta 2012 jih je bilo začelih 791).

Na treh področjih politik, tj. promet, okolje in pravosodje, je bilo ugotovljenih največ možnih kršitev (256, 199 oziroma 144 novih zadev v sistemu EU Pilot). Možne kršitve so zadevale predvsem naslednje države članice: Italijo, Grčijo in Španijo (67, 61 oziroma 58 novih zadev v sistemu EU Pilot).

2.2. REŠEVANJE TEŽAV

Namen politike Komisije na področju kršitev je spodbuditi čimprejšnjo pravilno uporabo prava EU. EU Pilot je pobuda Komisije, namenjena reševanju težav, povezanih z uporabo prava EU, in sicer v skladu s pravom EU, in zagotavljanju odgovorov na vprašanja. Sistem EU Pilot, ki je podprt s spletno podatkovno zbirko in komunikacijskim orodjem, omogoča hitro reševanje težav, saj mora biti postopek načeloma končan v 20 tednih. Dialog v okviru sistema EU Pilot spodbuja doseganje skladnosti z obveznostmi, ki izhajajo iz prava EU, s hitrim reševanjem težav v korist državljanov in podjetij.

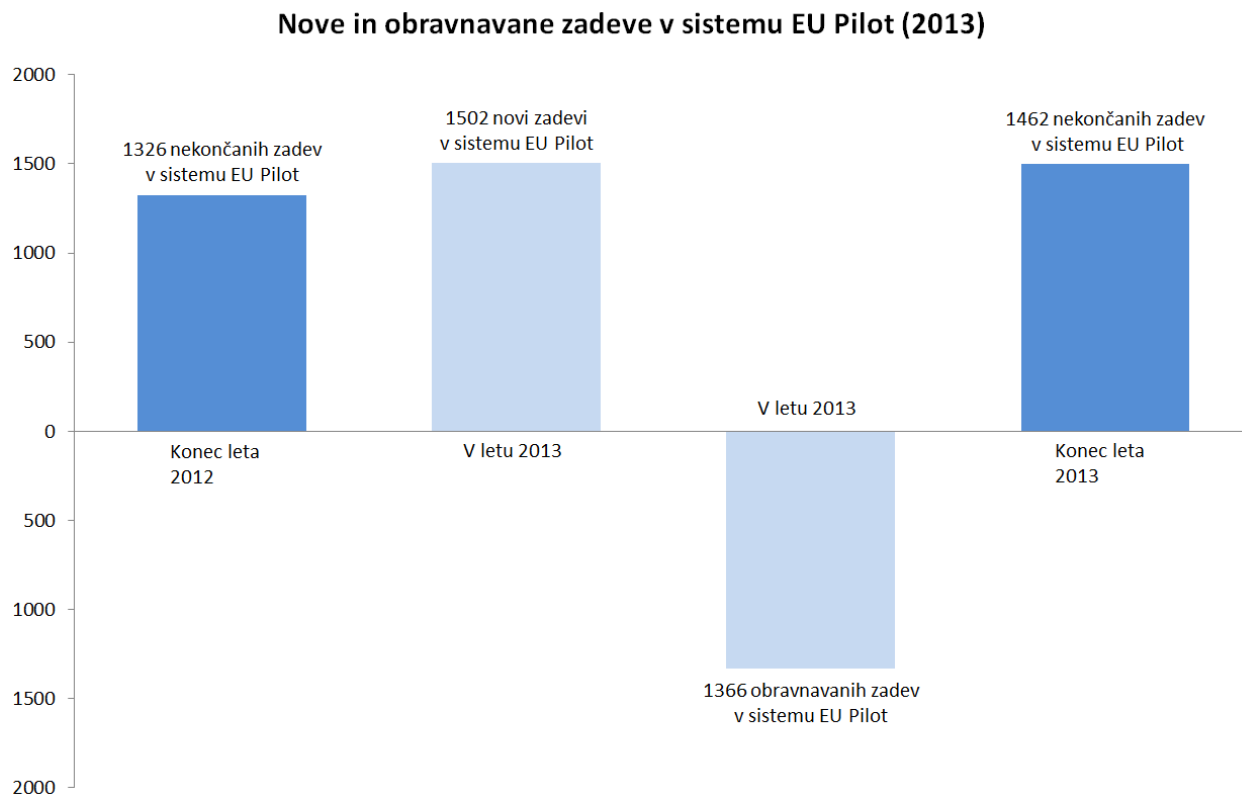
Število novih zadev v sistemu EU Pilot se je v zadnjih treh letih postopno povečevalo (leta 2011 je bila odprta 1 201 nova zadeva, leta 2012 pa 1 405). Čeprav je Komisija leta 2013 rešila 16 % več zadev v sistemu EU Pilot (1 366 v primerjavi s 1 175), je še nerešenih zadev za 10 % več kot

²² Uradni list [2013/C.246/07](#).

²³ Uradni list [2013/C.357/04](#).

²⁴ Uredba (ES) št. [805/2004](#) o uvedbi evropskega naloga za izvršbo nespornih zahtevkov.

v prejšnjem letu. Spodnji diagram prikazuje glavne statistične podatke v zvezi s pobudo EU Pilot za leto 2013²⁵.

1 502 novi zadevi v letu 2013 – to število je seštevek 479 zadev, odprtih na podlagi pritožb, in 1 023 novih zadev, ki jih je Komisija začela obravnavati na svojo pobudo.

1 366 končanih zadev v letu 2013 – izmed 1 330 obravnavanih zadev v sistemu EU Pilot v letu 2013 jih je Komisija končala 934, ker je bil odgovor držav članic sprejemljiv. To pomeni, da je bila stopnja uspešnosti reševanja zadev za države članice 70,22-odstotna, tj. malce višja kot v letu 2012 (68,34 %).²⁶

Leta 2013 so bili za 396 zadev v sistemu EU Pilot sproženi formalni postopki za ugotavljanje kršitev (leta 2012 je bilo takih zadev 334). Te vključujejo 79 zadev na področju prometa, 71 na področju okolja ter 50 na področju obdavčenja in carinske unije. Največ zadev, za katere je bilo treba sprožiti postopke za ugotavljanje kršitev, so imele Španija, Italija in Francija (34, 33 oziroma 32).

1 462 nekončanih zadev v sistemu EU Pilot – do konca leta 2013 je bila večina še nekončanih zadev v sistemu EU Pilot naslovljena na Italijo (147), sledili sta ji Francija (112) in Španija (107).

²⁵ Od vseh nekončanih zadev v sistemu EU Pilot v letu 2012 in novih zadev v sistemu EU Pilot v letu 2013 ($1\,326 + 1\,502 = 2\,828$) je odšteto število obravnavanih zadev ($2\,828 - 1\,366 = 1\,462$).

²⁶ Poročilo Komisije – 30. letno poročilo o spremljanju uporabe prava EU (2012), [COM\(2013\) 726 final](#), str. 7.

Kar zadeva posamezna področja politik, je bilo največ nekončanih zadev na področju okolja, in sicer 396, sledila sta pravosodje (210) in promet (200).

3. POSTOPKI ZA UGOTAVLJANJE KRŠITEV

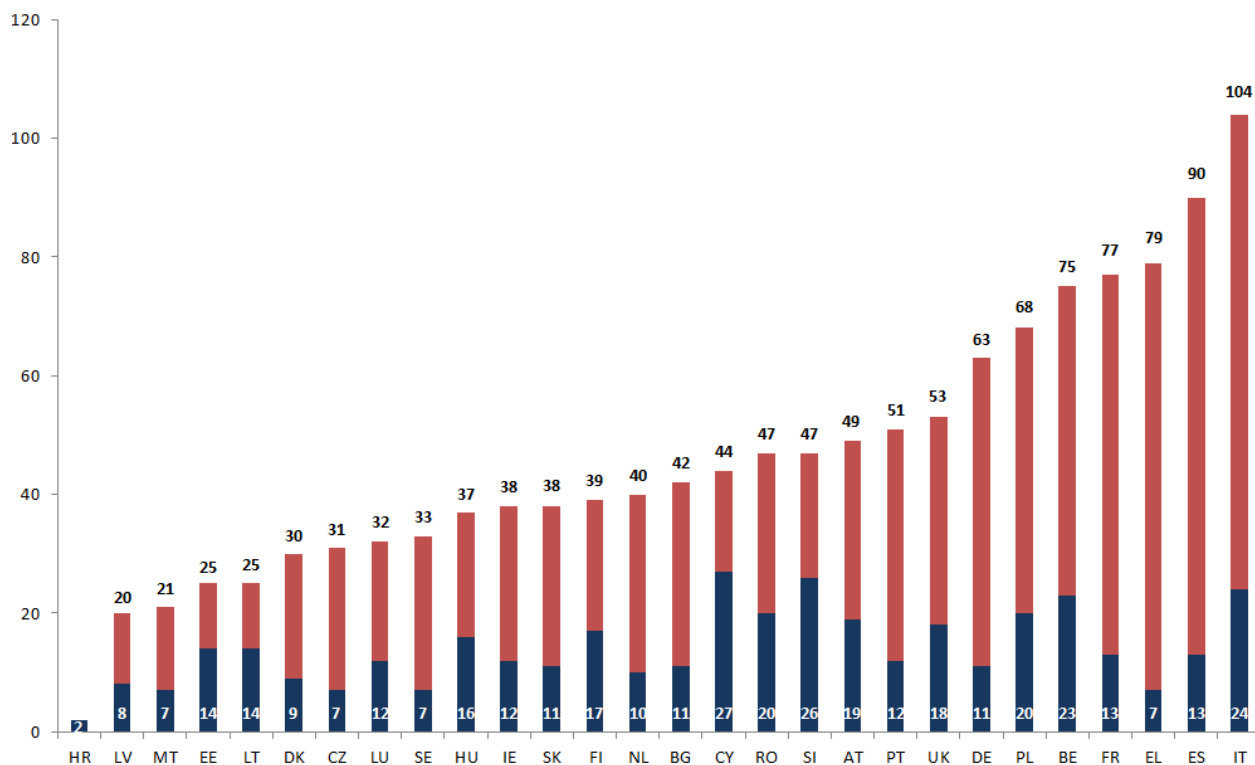
Če država članica ne odpravi domnevne kršitve prava EU in če Komisija meni, da so kršene obveznosti v skladu s pravom EU, lahko Komisija sproži postopek za ugotavljanje kršitev v skladu s členom 258 PDEU²⁷ in na koncu zadevo predloži Sodišču. Leta 2013 je Komisija začela 761 novih postopkov za ugotavljanje kršitev. Največ uradnih opominov je poslala Italiji (58), sledita pa ji Francija (44) in Španija (41). V zvezi s področji politik je bilo največ novih postopkov povezanih z okoljem, prometom in zdravstvom (223, 94 oziroma 69 uradnih opominov). Poleg tega je Komisija leta 2013 državam članicam poslala 217 obrazloženih mnenj. Največ obrazloženih mnenj so prejele Italija, Romunija in Belgija (20, 15 oziroma 14). Največ obrazloženih mnenj je Komisija na države članice naslovila na naslednjih področjih politik: okolje, energija ter obdavčenje in carinska unija (52, 38 oziroma 29).

Ob koncu lanskega leta je bilo nekončanih 1 300 postopkov za ugotavljanje kršitev.²⁸ Število nekončanih postopkov za ugotavljanje kršitev je vsako leto manjše: od skoraj 2 100 zadev leta 2010 je upadlo na 1 775 zadev leta 2011 in 1 343 leta 2012. Spodnja diagrama prikazujeta skupno število nekončanih postopkov za ugotavljanje kršitev zaradi poznega prenosa in kršitev zaradi nepravilnega prenosa/neustrezne uporabe po državah članicah in področjih politik.

²⁷ Ali v skladu z drugimi določbami PDEU; glej opombo 2.

²⁸ V to so vključeni vsi postopki, v katerih je država članica prejela vsaj uradni opomin Komisije v skladu s členom 258 PDEU.

Število postopkov za ugotavljanje kršitev v EU-28 (stanje na dan 31. decembra 2013)

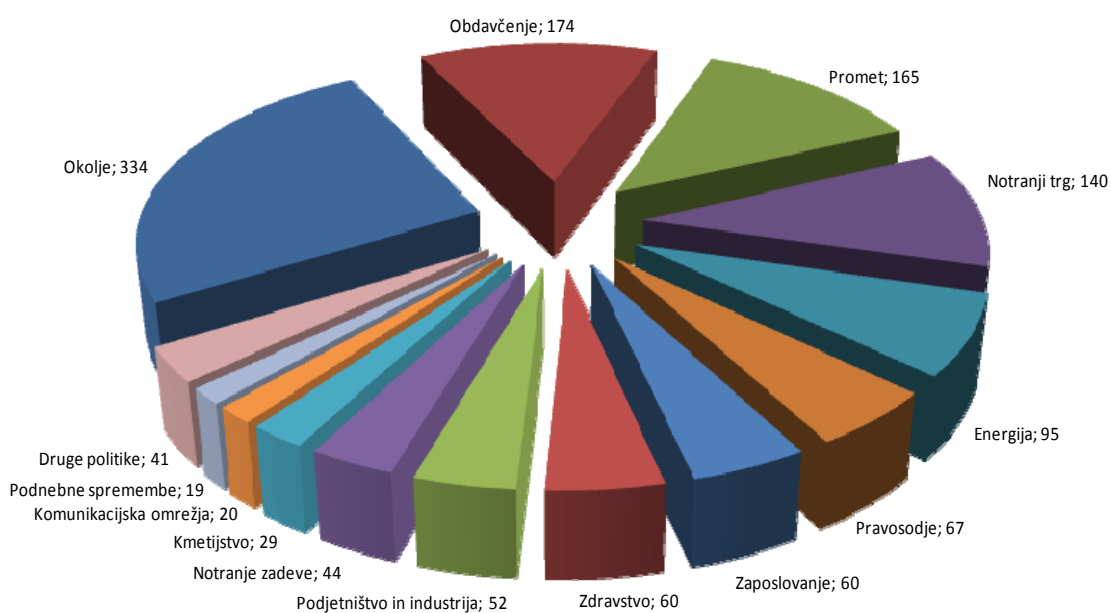

Modri del stolpcev: kršitve zaradi poznega prenosa.

Rdeči del stolpcev: kršitve zaradi nepravilnega prenosa in/ali neustrezne uporabe prava EU.

Črne številke: skupno število nekončanih postopkov zoper države članice.

Primeri kršitev po področjih politik v letu 2013

Dialog med zadevno državo članico in Komisijo se nadaljuje tudi med formalnim postopkom, da bi se spodbudila čim prejšnja usklajenost. Statistični podatki potrjujejo, da si države članice resno prizadevajo za odpravo svojih kršitev, preden Sodišče izda sodbo.²⁹ V letu 2013:

- je Komisija 484 zadev končala po tem, ko je zadevnim državam članicam poslala uradni opomin,
- je bilo 200 zadev končanih po tem, ko je bilo državam članicam poslano obrazloženo mnenje, in
- je bilo 47 zadev končanih (ali umaknjenih s Sodišča) po tem, ko je Komisija sklenila zadevo predložiti Sodišču.

Skupno je bilo končanih 731 zadev v zvezi s kršitvami, preden je Sodišče izdalo sodbo na podlagi člena 258 PDEU, ker so zadevne države članice dokazale, da spoštujejo pravo EU. Leta 2013 je Sodišče izdalo 52 sodb na podlagi člena 258 PDEU, pri čemer je v 31 zadevah (59,6 %) ugodilo zahtevku Komisije. Sodišče je največ sodb izdalo v zvezi s Francijo (8, od tega je v 2 zadevah ugodilo državi članici), Poljsko (6/2), Španijo (5/0) ter Italijo, Irsko in Nizozemsko (4/1, 4/1 oziroma 4/2). Tri področja politik, v zvezi s katerimi je Sodišče leta 2013 izdalo največ sodb, so obdavčenje (24), promet (11) in okolje (7).

Države članice pogosto sprejmejo potrebne ukrepe, da bi pravočasno izvršile sodbo Sodišča. Vendar je Komisija konec leta 2013 ugotovila, da 113 sodb, izdanih na podlagi člena 258 PDEU, zadevne države članice še vedno niso v celoti izvršile. Večina teh zadev se je nanašala na Španijo (14), Grčijo (13) in Italijo (12) ter je bila povezana z okoljem (40), prometom (18) ter obdavčenjem in carinsko unijo (17).

Izmed teh 113 zadev jih je bilo devet že drugič predloženih Sodišču na podlagi člena 260(2) PDEU. Sodišče s sodbo na podlagi člena 260(2) PDEU državi članici kršiteljici načeloma naloži plačilo pavšalnega zneska in/ali (dnevno ali drugačno periodično) kazen, zadevna država članica mora pavšalni znesek plačati takoj, periodično kazen pa plačuje, dokler v celoti ne izvrši prve in druge sodbe Sodišča. Leta 2013 je bilo na podlagi člena 260(2) PDEU izdanih pet sodb Sodišča. Sodišče je plačilo kazni naložilo Belgiji³⁰, Češki republiki³¹, Luksemburgu³² in Švedski³³, ovrglo pa je zahtevek Komisije za plačilo zoper Nemčijo³⁴.

²⁹ Navedene številke so bile izračunane za vse postopke za ugotavljanje kršitev, ne glede na njihov izvor (tj. pritožbe, zadeve, ki jih je Komisija obravnavala na svojo pobudo, ali pozen prenos direktiv v državah članicah).

³⁰ Komisija proti Belgiji, [C-533/11](#) (plačilo pavšalnega zneska: 10 000 000 EUR; kazen: 859 404 EUR za vsako šestmesečno obdobje neizvrševanja sodbe na podlagi člena 258 PDEU).

³¹ Komisija proti Češki republiki, [C-241/11](#) (plačilo pavšalnega zneska: 250 000 EUR; brez dnevne kazni).

³² Komisija proti Luksemburgu, [C-576/11](#) (plačilo pavšalnega zneska: 2 000 000 EUR; kazen: 2 800 EUR za vsak dan neizvrševanja sodbe na podlagi člena 258 PDEU).

4. NAPREDEK NA PODROČJIH POLITIK

Pravilna in pravočasna prenos in uporaba prava EU sta del širše agende Komisije za pametno pravno ureditev.

4.1. USTREZNOST PREDPISOV EU

Kot nadaljnji ukrep k sporočilu o ustreznosti predpisov iz leta 2012³⁵ je Komisija leta 2013 uvedla Program ustreznosti in uspešnosti predpisov (REFIT). REFIT vključuje analizo in pregled pravnega reda, da bi zakonodaja ostala „ustrezna svojemu namenu“ in da bi se odpravili nepotrebni upravni postopki in obremenitve, hkrati pa ohranile prednosti zakonodaje EU. REFIT opredeljuje področja, v zvezi s katerimi bo Komisija predlagala poenostavitev zakonodaje in zmanjšanje regulativne obremenitve, ali ne bo ukrepala, ali bo umaknila ali razveljavila predloge ter izvedla analizo področij, na katerih bi bilo mogoče zmanjšati obremenitve. Prvi rezultati so bili objavljeni v obliki delovnega dokumenta služb Komisije³⁶, temu je sledilo Sporočilo³⁷ z opredelitvijo posebnih ukrepov za zakonodajno spremembo, razveljavitev, umik in presojo. Sporočilo je potrdilo, da bi bilo treba ponavljajoče se težave pri uporabi prava obravnavati tudi v okviru programa REFIT.

4.2. NAČRTI ZA IZVAJANJE

Da bi podprla pristojne nacionalne organe pri zagotavljanju pravilnega prenosa in uporabe pravil EU, je Komisija okrepila sodelovanje z državami članicami pri pripravi načrtov za izvajanje. V teh načrtih so opredeljena glavna tveganja za pravočasno in pravilno izvajanje novih (ali spremenjenih) delov zakonodaje EU; zajemajo tudi predlagane ukrepe nacionalnim organom za ublažitev teh tveganj.

Načrti za izvajanje so spremljali predloge Komisije o, med drugim:

- zmanjšanju nacionalnih emisij za nekatera onesnaževala zraka;³⁸
- spremembi direktive³⁹ o vzpostavitvi okvira Skupnosti za jedrsko varnost jedrskih objektov;⁴⁰

³³ Komisija proti Švedski, [C-270/11](#) (plačilo pavšalnega zneska: 3 000 000 EUR; brez dnevne kazni).

³⁴ Komisija proti Nemčiji, [C-95/12](#) (brez kazni).

³⁵ Sporočilo Komisije o ustreznosti predpisov EU ([COM\(2012\) 746 final](#)). Temu sporočilu je sledilo še eno sporočilo o rezultatih in naslednjih korakih programa REFIT ([COM\(2013\) 685 final](#)).

³⁶ REFIT: analiza pravnega reda, prvi rezultati – [SWD\(2013\) 401 final](#).

³⁷ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Program ustreznosti in uspešnosti predpisov (REFIT): rezultati in naslednji koraki, [COM\(2013\) 685 final](#).

³⁸ [COM\(2013\) 920](#).

³⁹ Direktiva [2009/71/EURATOM](#) o vzpostavitvi okvira Skupnosti za jedrsko varnost jedrskih objektov.

⁴⁰ [COM\(2013\) 343](#).

- ureditvi plačilnih storitev na notranjem trgu;⁴¹
- krepitvi domneve nedolžnosti in pravice biti navzoč na sojenju v kazenskem postopku;⁴²
- procesnih jamstvih za otroke, ki so osumljeni ali obdolženi v kazenskem postopku;⁴³
- začasni brezplačni pravni pomoči za osumljene ali obdolžene osebe, ki jim je bila odvzeta prostost, ter osebe v postopkih na podlagi evropskega naloga za prijetje;⁴⁴
- paketnih potovanjih in pomoči pri organizaciji potovanja⁴⁵ in
- nekaterih pravilih, ki urejajo postopke z odškodninskimi tožbami v nacionalni zakonodaji zaradi kršitev določb zakonodaje o konkurenci.⁴⁶

4.3. OBRAZLOŽITVENI DOKUMENTI

Čeprav so za pravilen in pravočasen prenos direktiv odgovorne države članice, mora Komisija kot varuhinja pogodb preverjati, ali je bil prenos dejansko izveden. Zato morajo biti informacije, ki jih države članice predložijo Komisiji, jasne in natančne. Leta 2011 so evropske institucije in države članice vzpostavile nov okvir, v skladu s katerim morajo države članice zagotavljati podporne informacije o tem, kako so prenesle direktive v nacionalno zakonodajo. Dogovorjeno je bilo, da bodo take podporne informacije („obrazložitevni dokumenti“) v utemeljenih primerih predložene skupaj z ukrepi za prenos direktiv.

Novembra 2013 je Komisija predložila poročilo o izvajanju novega okvira⁴⁷, iz katerega je bilo razvidno, da je Komisija od 1. novembra 2011 v zvezi s predloženimi predlogi zahtevala 29 obrazložitvenih dokumentov. V zvezi s predlogi, ki so bili 1. novembra 2011 še v obravnavi pri sozakonodajalcih, je bilo zahtevanih dodatnih 19 obrazložitvenih dokumentov.

Leta 2013 ni bilo mogoče izvesti celovite ocene novega okvira, saj so morale države članice prvo direktivo, sprejeto decembra 2011, prenesti šele do konca leta 2013.⁴⁸ Celovitejša ocena bo torej mogoča šele, ko bo Komisija prejela obrazložitvene dokumente za bolj reprezentativno število direktiv. Komisija bo Evropskemu parlamentu in Svetu o razvoju poročala v prihodnjih letnih poročilih.

⁴¹ [COM\(2013\) 547](#).

⁴² [COM\(2013\) 821](#) in [SWD\(2013\) 500](#).

⁴³ [COM\(2013\) 822](#) in [SWD\(2013\) 492](#).

⁴⁴ [COM\(2013\) 824](#) in [SWD\(2013\) 499](#).

⁴⁵ [COM\(2013\) 512](#) in [SWD\(2013\) 266](#).

⁴⁶ [COM\(2013\) 404](#).

⁴⁷ [COM\(2013\) 788 final](#).

⁴⁸ Direktiva [2011/98/EU](#).

4.4. PREGLEDNOST – DOSTOP DO DOKUMENTOV, POVEZANIH S KRŠITVAMI

Sodišče je izdalo sodbo v zadevi, ki se je nanašala na zahtevek organizacije za dostop do dokumentov Komisije o preiskavi možnih kršitev države članice glede prava EU.⁴⁹

Sodišče je potrdilo, da bi lahko Komisija z vidika dostopa javnosti do dokumentov celotno vsebino svojega upravnega spisa obravnavala kot eno kategorijo dokumentov v fazi preiskave postopka za ugotavljanje kršitev (vključno s sistemom EU Pilot). Komisija ima pravico do splošne domneve, da bi razkritje katerega koli dokumenta v tej fazi ogrozilo varstvo namena preiskav, tj. zagotoviti državi članici priložnost za izpolnitev obveznosti in uveljavljanje pravice do obrambe. Glede na to Komisija ni kršila uredbe o dostopu do dokumentov institucij EU⁵⁰, ko je zavrnila dostop do celotne dokumentacije v obdobju preiskave.

Poleg tega je Sodišče potrdilo prejšnjo sodno prakso⁵¹ v zvezi z diskrecijsko pravico Komisije v zvezi s postopki za ugotavljanje kršitev na podlagi člena 258 PDEU. Natančneje, pritožnik v okviru tega postopka nima pravice, da od Komisije zahteva, naj zavzame neko stališče ali vložiti tožbo zoper državo članico. Poleg tega je Komisija odgovorna za presojo ustreznosti vložitve tožbe zoper državo članico, opredelitev kršenih pravil EU in določitev časovnega razporeda postopkovnih korakov.

5. SKLEPNE UGOTOVITVE

Visoko in naraščajoče število pritožb kaže, da se državljani čedalje bolj zavedajo prednosti, ki izhajajo iz celovite in pravilne uporabe pravil EU. Poleg tega je to kazalnik pričakovanja, da izvajanje prava EU zahteva okrepljena prizadevanja držav članic in stalno spremljanje Komisije.

Pravočasen prenos direktiv ostaja glavna prednostna naloga politike Komisije na področju prava EU, zato bo treba strogo upoštevati roke za prenos. Čeprav je pravočasen prenos direktiv še vedno izziv v številnih državah članicah, so Danska, Latvija in Malta v zadnjih treh letih ohranile zelo nizko število postopkov za ugotavljanje kršitev zaradi poznega prenosa. Grčija in Češka republika pa sta bili v istem obdobju zelo uspešni pri zmanjševanju števila kršitev zaradi poznega prenosa.

Splošno zmanjšanje števila formalnih postopkov za ugotavljanje kršitev v zadnjih petih letih (s skoraj 2 900 na 1 300) delno kaže, da so bile težave rešene v okviru sistema EU Pilot. Strukturirani dialog v okviru sistema EU Pilot se je izkazal za učinkovit način zgodnjega reševanja možnih kršitev v korist državljanov in podjetij. Stanje po posameznih državah članicah je različno. Češki republiki in Portugalski je v tem obdobju uspelo prepoloviti število postopkov za ugotavljanje kršitev, svoje rezultate sta izboljšala tudi Nizozemska in Luksemburg. V Sloveniji,

⁴⁹ Združeni zadevi [C-514/11 P](#) in [C-605/11 P](#).

⁵⁰ Uredba (ES) št. [1049/2001](#) o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije.

⁵¹ Star Fruit proti Komisiji, [C-247/87](#) (točka 11), Sonito in drugi proti Komisiji, [C-87/89](#) (točka 6), ter P. Ruipérez Aguirre in ATC Petition proti Komisiji, C-111/11 ([sklep](#) z dne 14. julija 2011, točki 11 in 12).

na Cipru in v Romuniji se je v zadnjih petih letih povečalo število postopkov za ugotavljanje kršitev, vendar je skupno število postopkov ostalo na povprečni ravni.

Komisija bo še naprej dejavno spremljala uporabo prava EU. To vključuje proaktivno pomoč državam članicam in po potrebi sprožitev formalnih postopkov za ugotavljanje kršitev, da bi se zagotovilo popolno spoštovanje obveznosti v skladu s pravom EU v Uniji.